

1406A .

Stephan Michelspacher.

Cabale,

Miroir de l'Art et de la Nature en Alchimie.

Andrea Erffurt. Ausburg.

1654 .

Avertissement au lecteur.

Le format de ce document est une photocopie texte, c'est à dire est exactement conforme à l'original, au caractère près. Ainsi la pagination, le nombre de lignes par page et le nombre de caractères par ligne est respecté, permettant ainsi une recherche facile des références citées par d'autres auteurs.

Les éventuelles erreurs d'orthographe, de numéro de page, etc... du document sont en principe identiques à l'original. Cependant malgré le soin apporté à la mise en texte de cet ouvrage, il peut subsister des différences par rapport au texte original. En effet la procédure de création de ce fichier texte, à partir du livre original, nécessite un grand nombre d'opérations délicates, laissant place à d'éventuelles erreurs.

En cas de doute, prenez le soin de vérifier sur le texte original du livre papier.

(C) Copyright 2025 by Jean Pierre Donabin. Site : livres-d-hermes.fr

C A B A L A,
S P E C V L V M
A R T I S E T N A T V R Æ,
I N A L C H Y M I A;

Exinde,

*Quid, Lapis Soporum antiquissimus, rei sit, qui triplex,
& tamen simplex lapis existit.*

Omnia hæcenus ex varijs etiam scriptis paucis obser-
vata, singulis laboriosis amatoribus artis honoris ergò, Deo
annuente, tam perspicuè ac lucidissimo speculo, proposita,
& quatuor æneis laminis incisâ
Picturis exhibita.

Per

*Ignotum, at tamen notum, sicuti insignia prima Figura insculpta restantur,
Nunc e Germanico, Latino versa*

à

Strenuo Sapientiæ cultore, & vnâ cum præstantissimi
cujusdam Philosophi Diagraphæ hujus ipsius argumenti,
Rosæ Crucis Fraternitati dicata edita, quò hac in materia
amplius nil desideretur.

Impressum Typis Andrea Erfurt, sumptibus Joannis VVeb, Bibli Aug;
ANNO M. DC. LIV.

C A B A L A,
S P E C V L V M
ARTIS ET NATVRAE,
IN ALCHYMIA;

Exinde,

Quid, Lapis Sophorum antiquissimus, reisit, qui triplex,
& tamen simplex lapis existit.

Omnia hactenus ex varijs etiam scriptis paucis obser-
vata, singulis laboriosis amatoribus artis honoris ergò, Deo
annuente, tam perspicuè ac lucidissimo speculo, proposita,
& quatuor aeneis laminis incisis
Picturis exhibita.

Per

Ignotum, attamen notum, sicuti insignia primae Figurae insculpta testantur,
Nunc è Germanico, Latnio versa

à

Strenuo Sapientiae cultore, & vnâ cum praestantissimi
cujusdam Philosophi Diagraphæ hujus ipsius argumenti,
Rosae Crucis Fraternitati dicata edita, quò hac in materia
amplius nil desideretur.

Impressum Typis Andrea Erffurt, sumptibus Ioannis VVeh, Bibl: Aug;
Anno M. DC. LIV.

EXCELLENTISSIMO
CLARISSIMOQVE VIRO,
DOMINO
IOHANNI REMMELINO

SVEVO - Vlmensi, PHILOSOPHIAE Et
Medicinae Doctori
celeberrimo,

Domino & fautori meo piè colendo.

Xcellentissime Clarissimeque D.
Doctor, plurimùm observandae, Quan-
tis petitionibus & rogationibus olim.
Excellentia tua ex mera propensa affe-
ctione tam meiipsius quam etiam lau-
datissimarum praestantiumque Artium
& scientiarum, comprimis verae Medi-
cinae & Philosophiae ergò (vt rudis ego
singularem istarum cognitionem & ex-
perientiam, qua Excellentia tua prae a-
lijs à Deo donata excellit, interim conticeam) communican-
do tradiderit Opusculum Anatomicum, de admiranda Fabri-
ca & conditione, Omnium & singularum Corporis, nobilissi-
mi intra Creaturas Hominis, partium, artificiosissimè depicta-
rum, & justa proportione invicem, ac si vivum quid repraesentarent
coâgmentatarum Catoptrum Microcosmicum in-
A 2 scriptum,

scriptum, vna cum earundem brevi at dilucida descriptione Pinax Microcosmographicus titulata & latinè concepta recenti Ea ipsa procul dubio recordabitur memoria.

Cum autem anatomicum illud opusculum in dies ab eo vsque tempore publicare constitueram, & longius quò minus animi sensa in actum deducebam obstaculis varijs impeditus fueram, nihil ominus tamen, instanti plurimorum Doctorum quibus visum Anatomiae opus maximè arridebat monitu obtemperans cum Excell. tuae consensu sanè difficulter nacto tandem illud antemensem modò luci dederam solùm admirabat, summae tuae Excellae, modestiae id ascribens, quod ea concedere opus istud praefixo Autoris nomine prodire nolebat, cum tamen effigies & insignia frontispicio Catoptri incisa inspectorem de eo erudire & informare potuerint.

Verùm quia Praestantissimo Nobilissimoque viro, Dn~o Philippo Heinhofero, Patritio Augustano clarissimo, Catoptrum istud vnâ cum Pinace, considerando, in quantum Nobilis eius praestantia istiusmodi Artificiorum singularis amator dexterrimusq; eorundemq; aestimator existat, simulque ea-ipsa Magnatibus & Principibus viris, quibus omnibus & singulis9 celeberrimae eius Praestantiae virtutes, nunc nunc, vt gratijs eorundem promeritis maximè fruatur, innotuère, commendare sciat, ad haec & meipsum favore clementer maximo prosequatur, humiliter à me dicatum & tanquam dignissimi Patroni tutelae oblatum erat, at tàm ipse Nobilissimus Heinhoferus ex meradelectatione, & nunquam fatis laudanda affectione, qua praestans ipsius virtus flagrat erga eiusmodi artificiosa Machinamenta, quam alij plures summi Technophili, viri doctissimi, nomen Authoris instanter instantius instantissime cognitum tanquam debitum laboris trophaeum efflagitaverant, & citius tactus Anatomicus labor & tractatus quam sollicitationibus meis potestatem praesigendi & notificandi Nomen consecutus

secutus eram impressus fuerat, id circo hac oblata occasione accepto scilicet praesente, Doctorum certè eruditorum iudicio, de Sophorum Lapide non inconvenienter, sed vtilissimo tractatulo, ab Authore sub obscure in eo nominato, elaborato, eum Excell. tuae submissè offerendo & ascribendo efficere conabor, partim vt plurimorum Anatomias admiratorum in notificando repetita me herclè petitione vix obtenta concessione, Microcosmici Catoptri, eiusq; Pinacis Microcosmographici Authore, desiderio obviaretur, partim vt Excellentiae tuae, amore & cupidini, memoratae à natura quasi innatae inter caeteras liberalia ingenia decorantes artes & scientias, etiam verae Chemie' aliquo modo satisfaceret, partim & vt quo vsque divino auxilio commoditatem dexteriores nactus fuero, aliquatenus interea debitam tuae Excell. ob multifaria hactenus in me collata beneficia gratitudinem meam declararem & manifestarem.

Hisce Tractatulum hunc serena fronte suscipi, & in posterum favore & amore me prosequi & tuam Excellent. cum sibi clarioribus benignae Omnipotentis tutelae quemadmodum & meipsum ab eius integritate complecti peto. Datum Augustae 15. Januarij, Anno M. DC. LI.

Tua Excell:

studiosissimus

Stephanus Michelspacherus
Tirolensis.

Candidum Lectorem versionis hujus

Author salutat.

Benevole Lector cum Picturis hinc inde teutonica lingua incisa quae alijs nationibus facilè afferrent impedimentum, plurima occurrant, & in diexodo minoris experientiae homimi obscuriora quaedam videri possunt, itaque necessarium duxi Autoris labori & contextu eorum interpretationem juxta se positam pre'mittere, horum vero vberiore declaracionem, praestantissimi at anonymi Philosophi, brevioris discursus, adjectione, subnectere; hoc Boni, boni consulent, Vale.

Interprétatio eorum quae Germanicè Picturis inscripta sunt.

Pictura prima Tractatuli quasi titulus.

I. Spiegel der Kunst und Natur.	I. Speculum Artis & Naturae.
Natur.	Natura
Kunst.	Ars.
Cabala und die Alchimen	Cabala & Alchymia, sum-
Geben dir die höchste Arznen	mam tibi exhibent Medicina~,
Darzu auch der Weisen Stein	insuper etiam Sophorum La-
In dem das Fundament allein	pidem qui vnicum existit fun-
Ligt/wie für Augen zusehen ist	damentum, quemadmodum
In disen Figuren zu der frist.	in hisce Figuris videre licet.
(senn	Faxit Deus vt grati pro pre'-
Ach Gott hilff daß wir danckbar	stanti & maximo hoc dono si-
Für dise Gab so hoch und rein	mus, Deus siquidem cum ali-
Man~ du nun auffthust herz un sün	cui mentem & corda aperis, vt
Der da wollkommen ist hierinn	hïc ad hoc praeparandu~ opus
Zubereiten hie dises Merck	perficiatur, illi omnem sanè
Dem seu gegeben alle Stärck.	largiris fortitudinem.

Heiß/

Heiß/Kalt/Trocken/Feucht/
Erd/Wasser/Lufft/Feuer.

2. Anfang: Exaltation.

Natur/Salmiac/Tragant/
Essig/Zinober/Blen/Draken-
blut/ Fissen/ Farb der Merck/
Grad des Feuers / Haupt des
Rabens/Kupffer.

3. Mittel: Conjunction.

Tinctur/ Coagulation/ Distil-
lation/ Putrefaction/ Solution/
Sublimation/Calcination.

4. End: Multiplication.

Der Brunn des Lebens.

Calidum, frigidum, siccum,
humidum, Terra, Aqua, Aër,
Ignis.

Pictura Secunda.

2. Principium: Exaltatio.

Natura, Salarmoniacum,
Tragaganthum, Acetum, Cin-
nabaris, plumbum, Sanguis
Draconis, ferrum, Color ope-
ris, Gradus ignis, caput corvi,
cuprum.

Pictura Tertia.

3. Medium: Conjunctio.

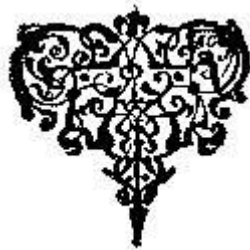
Tinctura, Coagulatio, destil-
latio, putrefactio, solutio, sub-
limatio, Calcinatio.

Pictura Quarta.

4. Finis: Multiplicatio.

Fons Vitae.

Sequitur Authoris Diexodus, seu ipse
contextus.

INTRO-

I N T R O I T V S   A D

L E C T O R E M

H V I V S   A R T I S .

L Egens sine intellectu, cum oculis plura videat, at eorum nil sapiat, vmbrae parietis rectè assimilatur, & miserior est, omnimodè coeco, qui non videns intelligit. Quare vertens speculum, summatim observabis, omniaque' in speculo videnda sunt, nimirum devia & labyrinthos nullos subesse sed rectam transire Circulum planè lineam, & ternarium in quaternario locatum per vnitatem in centro comeare, & vicissimè Centro in Ternarium per quaternarium ad Circulum liberè ferri. Hinc totum conficitur speculum in quo Caecus, nigrum, album & rubrum, aliàs luto immersum videt. Exinde mysterium revelatur, & crassum vinculis elementaribus liberatur, subtiliaturque quò centies, milliesque & sine fine augmentetur; felix sanè hoc qui ita perficit. Haec pro certo ac Artis perfectionem strenae loco cuivis offero.

P R O L O G V S .

D Illecte in Christo, Benevole lector, Cum quaeque & Artes & dona in omnipotentis Dei manu sint, ad ea pro sua misericordia eroganda cui vult, sic me ac suam Creaturam & miserum hominem in Mundo hoc corruptibili misericordia perfudit & in praesenti hoc labore maxima gratia circumdedit, cum me indignum praestantia sua mysteria revelare vocaverit, qui ac Omnipotens Deus multis aliis, ea, virtutibus, honore, doctrina & hujus mundi dignitatibus plurimis me parasangis praecellentibus concedere & largiri potuisset.

Quare

Quare cum à Deo mihi lumen concessum, ut ipsi ex inde laus & proximo commodum, conveniet, ut illud non scamno sive labro subdam, sed mense' imponam, quò quivis adveniens & ingrediens, videat & intelligat, quid sibi agendum aut intermittendum hoc in negotio fiet.

Id circo mihi proposui, simplicissimè lumen illud, tanquam Speculo, Plebeis mei similibus, in figuris seu picturis proponere, & per Cabalam Alchimiaeque artem, omnibus techno & physiophilis laborumque Spagiricorum expertis communicare in quibus sicuti spero absolutam speculi cognitionem prae oculis habebunt, ut inde ad nutum & voluntatem fructus & vtilitates decerpant, & prius quidem Corporis Humani vitae & sanitati conducentes, posterius etiam Christianae decentem temporalem sustentationem tam Corporis quàm animae vberimam ad vitam aeternam inveniant.

A R S.

O *Principium considerà finem, mox o finis considera a principium. Nam Chalybs & Speculum ego, artis solum amatoribus, tam longè at juste quaesitum largior. Nam quivis hinc brevibus viam & iter ad verum perveniendi locum cognoscet. Quare meo frui-
mini consilio, & officinas visitate fabriles si voti compotes reddi velitis, quia in Marte satis iracundo saccharum invenietis praetiosum. In arte enim nihil scit, qui in Marte laborare respuit, nec temporis finem, prout praelians comperiet, invenit propterea quod ejus Balsamus omnia balsamizat, & cuivis scientiae seu artis facilitatem monstrat. Nam punctum intrat Circulum, qui & in quadrangulo & triangulo reperitur. Hoc punctum si attingitis, perfectionem consequimini & omni tribulatione, miseria & periculo evaditis. His integram habetis artem, quam si non intelligitis incassum erunt quae cripsi
at culpam ipsismet vobis imputate & istis secedite.*

B

EX-

EXPLANATIO ARTIS.

I*N* Coelesti hoc speculo, veritate artis & naturae, coelestialique ooperanet igne, facultate & potentia radij ex chalybe tribus distinctis formis elicitò, & clarissimè diaphane reperto, videre potui singula qua oculi imò Coelum & terra capi potis erant.

Primùm enim Speculum jùcunda Saphiri colore, igneae proprietatis, plurimo albo conspersum inveni, cujus gratia vidi, Mercurium & Salsapientum tam manifestò, ac si in mea manu essent.

Hinc aliud speculum vi & virtute puri chalybis adeptus fui, in quo vidi sulphur Sophorum instar floris chelidonium dicti, tàm divitis salis naturae vegetabilis quasi crescendo & augendo, ut florum ibidem ad sufficientiam ecerpere non potuerim, tam fructuosum hoc in speculo mihi comparuit.

Tertium Speculum ex hisce duobus speculis perfectè prosiluit, ignea planè rubedinis & instar ignis, parum per enim agitatum statim incalescebat & uti purus ignis inflammebatur, ita ut sine timore illud manu prehendere non debueram, quia quod edico vidi divinam potentiam maximumq; arcanum intus latitare. Nam Sapientum ignem ibidem inveni, cujus beneficio omnia in omnibus maturantur, mediante visibilis elementalì igne, qui ignis plurimis quaesitus, paucis verò inventus erat.

Tria nunc haec specula sedula diligentia, Artis spagiricae ope, uni conjunctim speculo conclusi, in quo & Deum & omnia cum pauperum gazis perfectissimè quando libet video, unde nuncupari thesaurus thesaurorum rectè meretur. Illud sollicitè ne furto mihi auferretur, aut cum eo alijs noxia inferretur apud me custodio.

Hinc indubitanter spero, hunc tenuem diexodum Sapientibus sat declaraturum fore, quomodo Picturae hae, fructum spagiricae artis amatoribus roducent, modo cum Deo & Natura conciliati sint, tùm plura in hoc speculo, quum velego vel alij describent, ex nunc descriptis & propositis, inq; figuris hisce ad inveniendum significatis elicient.

Verùm hac solùm verae & solidae Alchemiae ac Artis spagiricae studiosos laborumq; chymicorum expertos concernunt, quibus & minima naturae occulta & arcana patefient, medio graduum seu scalarum ordine in labore terendarum, Ex: gr; Figura Numero I. indicat gradum Calcinationis, sub qua etiam Reverberatio & eum mendatio intelligitur. Figura secunda, Gradum Exaltationis exhibet, quae sublimationem & Elevationem vnâ cum destillatione comprehendit. Tertia Figura Conjonctionem notat simul cum putrefactione, solutione

solutione desolutione, resolutione, digestionem, circulationem. Quarta Figura, in s(e) Multiplicationem continet, sub quae ascendere, lavare, inhibere, cohobare, ne non coagulare, figere, augmentare, tingere latet.

Per hos gradus ascendendum, hanc viam transituris, ut sc: tria speculi in unum speculum conferantur, mediantibus principalioribus, quatuor columnis, ac Philosophia, Astronomia Alchymia & virtutes sunt, & Alphabeto secundae Figurae, in circuli limbo de litera in literam veram huius Artis materiam planè & perspicuè declarante. Quare cum A. B. C, & caractere ordine innotescunt, facilè hîc videnda videbis, quemadmodum & in prima & tertia Figura quatuor qualitates ac sunt Elementa, Calidum siccum frigidum & humidum, quae edocent veram primam & ultimam Materiam, cuius gratia omnia consequeris, sicuti brevibus descripsi, at plura addere intermitte, cum ante me prae excellentes, illuminati & doctissimi Dei viri, de istius modi etiam scripserint: maximè quia Tyronibus quae fieri poterant hîc proposui, ex quibus majorem ipsis fortè conducentem intellectum haurient.

Nam multa scriptio parum utilitatis affert, siquidem omnia quatuor his Figuris, uti spero, satis in propatulo Verùm cum intellexero, Artis huius amatores hic non contentos esse, sed ulteriora requirere, haud vetitum pennae ea ipsa meliori ordine & fundamento Experientia comprobata vestire. Brevi enim libellus subsequetur se Deus & tempus ferent, qui de puncto in punctum, in quatuor partes dividetur ad duarum columnarum in prima figura de Natura & Arte videndarum, normam.

Interim simplici hoc proposito huius mei speculi, ac prodromo contenti estote, & recordamini humilibus potius sublimia obversari, quam superbis. Cum altiores oculi, exilem intellectum haud requirant. Quare ijs solùm qui artis, spagiricorumq; laborum gnari sunt praescriptum & propositum speculum praesens est.

Epilogi vice antiquissimi Lapidis Declaratio.

H *Is concludo, Fundamentum in arte chymica est summa Medicinae, quae flosculus compositus existit dignissimus a Deo creatus & extractus, Aqua viscosa, primum Ens, prout sapientes edocent, Nam ex arte nostra Natura, tanquam summa tinctura enascitur, in qua tria sunt principia, ob qua*

B 2   & noster

& noster lapis triplex est, Mineralis, animalis, vegetabilis, hoc est Corpus anima & spiritus, ab ipsa sic productus Natura, instar mellis dulcis, humidumque Sal, Lunaris, liquidus instar butyri, Solaris, Leo, viridis, occultum sulphur, lucrum sophorum, anima corporis praestans. Quinta essentia, noster ignis, flos generationem efficiens, quem praeter ignis alius operare nil potest.

Sophorum ignis Ars est, cum sine eo labor omnis irritus, quanque centum mille que laborares annos; tamen hoc sine omnia incassum susciperes, nec ullam perfectionem attingeres, sed cum tempore & pecuniam perderes, Quare diligenter studijs invigila & certò inquire, Ignem absque lumine & carbone, spirituq; vivicante utere, qui emortua exuscitet metalla, supernaturalis enim hic ignis est, viva calce & equino stercore abditus, notabis tamen est pluribus per haec liber aberis molestij, idcirco finem istis adipisci non posse, & propterea in equino inquirenda stercore non esse, stolidum siquidem ludicra istius modi, quae subsannationes omnium facilè promerentur tractare. Quare antiquissimum notum tibi fac lapidem & voti compos fies, Felicissimus qui à Deo donum hoc consequitur.

Autoris contextus.

Sequitur diagraphæ anonymi Philosophi Fraternitati dicata.

Discursus brevior, sive specimen tenuitatis
Philosophiae sacrae & Medicinae
summae.

J E H O V A T R I U N U S

omnia ex nihilo.

*Spiritus Dei ferebatur super aquas.
chaos:*

*Primum H Y L E sapientum omnia ex aqua
sunt creata.*

Firmamentum, Mineralia, Vegetabilia, Animalia.

M A C R O-

MACROCOSMUS

ex Centro & Quinte

Esse

MICROCOMUS

Omnium Creatorum Creatura perfectissima

HOMO

Imago Dei altissimi

Anima immortalis; Ignis coelestis invisibilis.

Ab lapsus: En MESSIAS.

Lumen gratiae & Natura.

L I L I: prima Materia corporis perfecti,

Matrix Medij Cosmi.

Balsamus & Mumia.

*Magnesq; Magicus in Microcosmo incomparabilis,
Aqua sapientum, ex qua omnia, & in qua omnia; quae omnia
regit, in qua erratur, & in qua ipse error corrigitur.*

Mens Sana in Corpore Sano

Preces indefessa:

Patientia & Mora

Materia, vas, Fornax, ignis, Coctio, est sola Res una est.

Vna sola & in, ipsa sola una; Initium, medium & finis.

*Nil Alienum admittit, & absq; alieno perficitur,
E C C E in Mercurio est, quod quaerunt sapientes.*

FONTINA DIAPHANA.

Duplex Mercurius.

*Rotatio Sphaerae omnium Planetarum.
Et Ens in Momento Fumigans Nigrum a*

LUCENTE
MORS ET VITA

Regeneratio cum Renophatione.

Initium fixationis, Medium & Finis.

*Summa & Fundamentum totius secreti Magici.
R. Quinti Esse Macro: & Microcosmi, sive Mer-
curij Philosophici*

*ignis invisibilis Coelestis vivi
salis Metallorum anaq. s.*

*Fiat Arte Magi-philosophica rotando, solvendo coagu-
lando & fixando.*

MEDICINA SUMMA

in qua

*Sapientia major: sanitas perfecta: & opes
plus sufficientes:*

*Omnia ab uno, & omnia ad unum
Festinatio & ostentatio ad Orcum.*

Dictum sat,

*De simplici & plano; rejecta omni malitia
Pathmos obstaculum.*

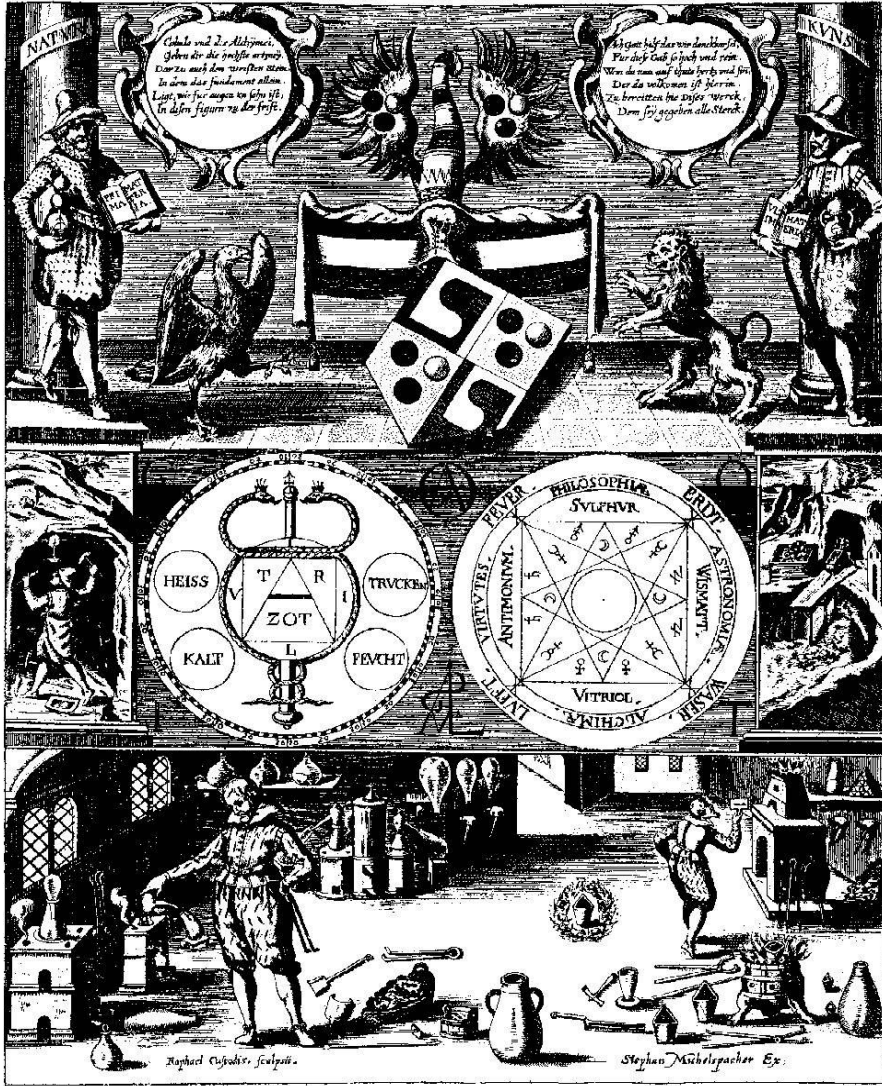
*Fiat voluntas J E H O V A E
Soli Deo Gloria,*

Per ignem demum
Novem & aetas
paVLVS.

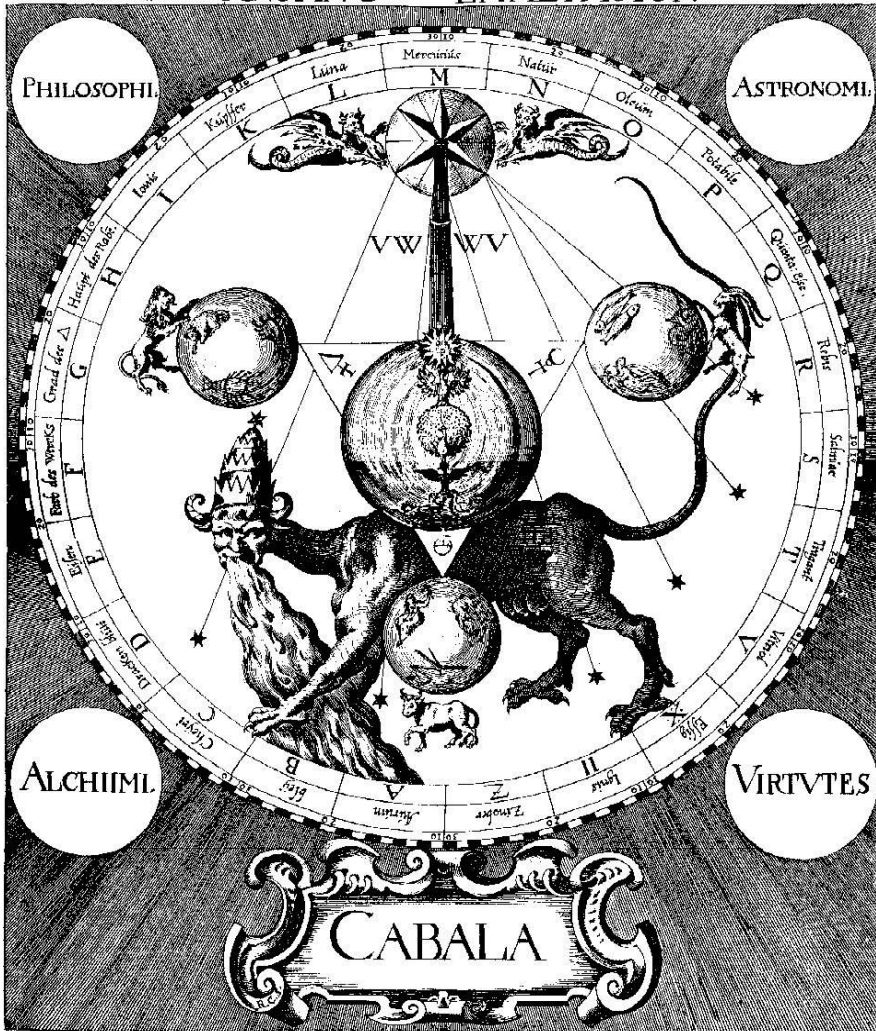
FINIS.

I. SPIGEL DER KVNST VND NATVR.

Z ANFANG EXALTATION

3. MITTEL: CONIVNCTION .

4. ENDT. MULTIPLICATION.

